

Youtube.com og Facebook.com – de nye radikaliseringsværktøjer?

25. marts 2010

Sammenfatning

Internettet spiller en betydelig og voksende rolle for militante ekstremister og terrorgrupper, som blandt andet udnytter det til at radikalisere unge. Populære fildelingssider som Youtube.com, sociale netværkssider som Facebook.com, nyhedsportaler og hjemmesider, der handler om islam, bliver i stigende grad udnyttet af terrorgrupper og militante islamister til at radikalisere unge på nettet.

Siderne bruges bevidst til at nå ud til unge, der ikke normalt går ind på militante hjemmesider. Denne tendens har især taget fart, efter en række centrale militante hjemmesider med links til al-Qaida blev lukket i efteråret 2008. Både før og efter nedlukningerne dannede militante islamister flere forskellige internetgrupper med henblik på at lægge en række strategier for, hvordan de kunne nå ud til internetbrugere uden for de militante hjemmesider. Målet var og er således potentielt at kunne nå ud til alle internettets brugere, altså også brugere, der ikke er muslimer og derfor ikke umiddelbart en målgruppe for radikaliserings.

Strategierne omfatter blandt andet at invadere sociale netværkssider som Facebook.com ved at danne grupper med radikale holdninger og søge at samle brugere med den "rette" indstilling, samt at lægge diverse klip med ekstremt indhold ud på fildelingssider. Herudover forsøges populære islamiske hjemmesider, der indeholder diskussionsfora, infiltreret med spredning af ekstremistisk indhold for at forsøge at omdanne dem til militante sider i stil med de i 2008 lukkede hjemmesider.

Udviklingen betyder, at militant islamistisk materiale nu vil være tilgængeligt for en langt større gruppe og herunder også for unge, der ikke nødvendigvis søger materialet aktivt.

Fra militante islamistiske sider til Youtube.com

I efteråret 2008 blev en række militante islamistiske hjemmesider med mere eller mindre direkte forbindelser til terrorrelaterede grupper såsom al-Qaida lukket ned på internettet. Disse hjemmesider, som bl. a. bar navnene *al-Ekhlaas*, *al-Boraq*, *al-Firdaws*, *al-Hesbah* og *Ansar al-Mujahediin*¹, var ikke de eneste militante islamistiske hjemmesider, men de spillede en central rolle for militante islamister og terrorrelaterede grupper. Blandt andet indeholdt hjemmesiderne forskellige typer ekstremistisk materiale såsom træningsvideoer, pressemateriale fra terrorrelaterede grupper og materiale med ekstremt voldeligt indhold som videoer med henrettelsesscener fra Irak, Afghanistan og Tjetjenien. De nu lukkede hjemmesider blev desuden brugt af militante islamister til at diskutere strategier og i sjældne tilfælde angrebsplanlægning, til at lægge træningsmateriale ud og til i det hele taget at sprede propaganda. Hjemmesidernes indhold blev derefter spredt af brugerne til åbne hjemmesider med militant indhold. De nu lukkede hjemmesider var oftest passwordbeskyttede og lukkede for andre end en lille inderkreds.

Militant islamistisk materiale på nettet var i mange år fortrinsvis begrænset til hjemmesider med militant islamistisk indhold og i nogle tilfælde fildelingssider med ekstremt indhold, såsom fildelingssiden Ogrish.com, der var kendt for at blandt andet at vise materiale med scener fra bilulykker, krige og henrettelser.

I efteråret 2008 blev fem af disse centrale hjemmesider lukket udefra. Lukningen var et udtryk for en ny strategi i en række vestlige lande med henblik på at bekæmpe spredningen af ekstremistisk propaganda og forhindre militante islamisters udnyttelse af internettet til propaganda og kommunikation. Siderne er siden dukket op igen under andre navne og i andre formater, men i en lang periode var de mest centrale, al-Qaida-relaterede sider ikke tilgængelige. Resultatet var, at spredningen af al-Qaida-relateret propaganda i en periode blev besværliggjort.

Derfor måtte terrorrelaterede grupper og militante islamister finde en ny strategi for at få deres budskaber ud. På flere tilbageværende militante hjemmesider diskuterede

---

¹ Mange militante, islamistiske hjemmesider har skiftende og/eller flere forskellige webadresser, og de er her derfor kun beskrevet ved deres kaldenavn.

brugerne, hvordan man kunne etablere en redningsplan for det ekstremistiske materiale. I tiden herefter blev der på forskellige islamistiske hjemmesider dannet flere internetbaserede grupper, der lagde strategier for at modvirke konsekvenserne af lukningen af hjemmesiderne samt for at nå ud til den mere "almindelige" muslimske bruger.

Strategierne omfatter:

- at "invadere" sociale netværkssider som Facebook.com ved at danne grupper med radikale holdninger og søge at samle brugere med den "rette" indstilling.
- at "invadere" fildelingssider som Youtube.com ved at lægge diverse klip med ekstremt indhold ud på siderne.
- at infiltrere populære islamiske hjemmesider for at forsøge at omdanne dem til militante sider i stil med de lukkede hjemmesider ved at sprede ekstremistisk indhold på sidernes diskussionsfora.

"Invasjonen" af Facebook.com

I december 2008 foreslog en bruger på det militante islamistiske forum *al-Falooja*, at man rettede opmærksomheden mod den populære sociale netværksside Facebook.com. Med udgangspunkt i tidligere forslag om at udnytte Youtube.com gav den pågældende bruger retningslinjer for, hvordan en sådan "invasion" af Facebook.com kunne finde sted. Målene for brugen af Facebook.com var blandt andet at nå ud til den "brede base af muslimer, der bruger Facebook.com" samt at nå ud til store dele af "korsfarerne" og publicere deres hæres tab for på den måde at "afsløre deres ledes løgne og opfordre muslimer til at bekæmpe dem." Flere andre brugere på *al-Falooja* fulgte op på indlægget ved at skrive vejledninger om, hvordan man bruger Facebook.com.

På Facebook.com forsøger administratorer at slette brugere og grupper med radikale holdninger, men alligevel kan man til enhver tid finde en række grupper og brugere med radikale islamistiske holdninger på Facebook.com. En internetgruppe med navnet "Ridderne af støtteinvasion nummer 2" har på militante fora erklæret deres kamp mod administratorer på Facebook.com, og brugere på militante fora skriver ind imellem

indlæg om, hvordan man undgår at få slettet brugerprofiler og grupper på Facebook.com.

Radikalisering af unge på nettet begrænser sig ikke til militant islamisme. Også højre- og venstreradikale grupper er aktive på nettet – blandt andet også på Facebook.

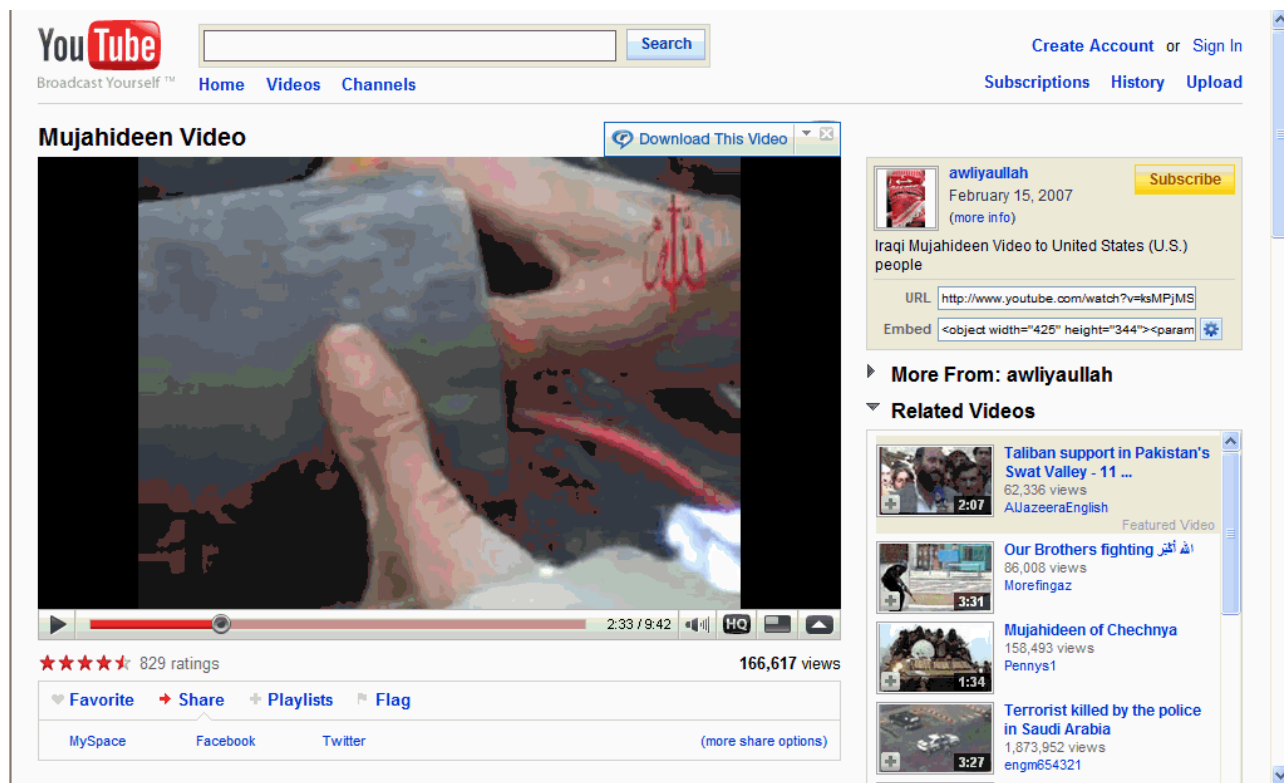
The screenshot shows the Facebook interface for a group named 'Mujahideen'. The top navigation bar includes 'facebook', 'Startside', 'Profil', 'Venner', 'Indbakke 3', and 'Indstillinger Log af'. The group's profile picture features a flag and Arabic text. The 'Grundlæggende oplysninger' section lists the name 'Mujahideen', type 'Fælles interesse - Tro & mærkesager', and description 'Fight for the Allah.....'. The 'Medlemmer' section shows 8 of 62 members with various profile pictures, including one with a crescent moon and star. The 'Debatforum' section displays three posts with titles like 'die for Jihad pigs' and 'pigs are scrumptious eat them especially bacon u will love it'. The 'Administrators' section shows a list of names, and the 'Relaterede grupper' section lists 'Let's see if WE can get 1,000,000 Muslims yeahhh!!!' and 'Kun for Sjov - Helt tilfældigt'.

Figur 1: Eksempel på ekstremistisk gruppe på Facebook.com

“Invasjonen” af fildelingssider

En anden strategi for al-Qaida og al-Qaida-relaterede grupper er at lægge deres propagandamateriale ud på almindeligt brugte fildelingssider som Youtube.com, Rapidshare.com og Filefactory.com. Også på fildelingssider som Youtube forsøger administratorer at slette radikale brugere og indlæg. Men da for eksempel al-Qaida-relateret materiale bliver lagt ud på flere hundrede links, går der også lang tid, før de

bliver fjernet af administratorerne på upload- og fildelingssiderne. Det er i princippet samme problematik, som gør sig gældende inden for distribution af piratkopier af spil og film, hvor piratkopierne ligger så mange steder på nettet, at det er umuligt for de officielle distributører at få fjernet dem alle.

Figur 2: Eksempel på en video med vejledning i bombefremstilling fra en militant islamistisk gruppe. Hentet fra Youtube.com.

Infiltrering af islamiske og muslimske hjemmesider

Flere af de såkaldte "Jihadist Internet Brigades" har det erklærede mål at forsøge at infiltrere islamiske/muslimske hjemmesider, som normalt ikke har noget at gøre med ekstremisme, for at sprede militant propaganda og for at omdanne disse til ekstremistiske fora. Det sker blandt andet ved at lægge ekstremistisk propagandamateriale ud på chatfora og skrive indlæg. Mange eksempler fra Danmark og fra udlandet viser, at de islamiske/muslimske hjemmesiders administratorer ikke tolererer ekstremisters propaganda og forsøger at smide personer med ekstremistiske holdninger ud af forummet.

Radikale indlæg på danske og udenlandske hjemmesider består ofte af enten indlæg, der åbent støtter al-Qaida eller opfordrer til vold mod "vantro" eller mod muslimer, som indlægskriveren betragter som frafaldne, hvilket oftest vil sige muslimer, som ikke støtter militant islamisme. En anden type radikale indlæg truer eller håner shia-muslimer. Især det sidste er administratorer på danske islamiske hjemmesider opmærksomme på, og mange islamiske hjemmesider meddeler på forsiden, at sådanne indlæg vil blive slettet.

Det er imidlertid muligt, at ekstremister udnytter hjemmesider og chatfora, hvor administratorernes kontrol er svag. Der er også set eksempler på, at ekstremister selv opretter tilsyneladende almindelige islamiske hjemmesider med skjult militant indhold.

Andre relevante hjemmesider for militante islamister

Ud over de erklærede strategier udnytter militante islamister de mange muligheder for at poste indlæg og oprette grupper på hjemmesider med brugeradgang. For eksempel findes der ekstremistiske kommentarer i rigt mål på al-Jazeeras nyhedsportal (www.aljazeera.net). Voice-Over-Internet-Protocol² hjemmesiden Paltalk.com har desuden et antal grupper, som mere eller mindre åbent støtter militant islamisme. Militante islamister udnytter på denne måde, at det er langt sværere for administratorer at styre, endog kontrollere, hvad der ligger på hjemmesider med brugerstyret indhold.

Konklusion

Internettet spiller en betydelig og voksende rolle for militante ekstremister og terrorgrupper, som blandt andet udnytter det til at radikalisere unge. Efterforskninger fra danske terrorsager viser, at de militante hjemmesider samt propaganda- og træningsmateriale, som er tilgængeligt på disse hjemmesider, er essentielt i forbindelse med radikaliserings, gruppedannelse og kommunikation blandt danske ekstremister.

---

² En VOIP-hjemmeside tilbyder brugerne at føre telefonsamtaler billigt via internettet. Samtalerne kan foregå mellem to brugere eller mellem flere brugere på én gang.

Det er for tidligt at konkludere, hvilken effekt det vil få, at ekstremistisk materiale nu ligger på hjemmesider, der er populære blandt unge. Men det er vigtigt at være bevidst om, at militant islamistisk materiale nu er tilgængeligt for en langt større gruppe og især også for unge, der ikke nødvendigvis søger materialet aktivt.

Personlige kontakter og erfaringer spiller dog fortsat den væsentligste rolle for radikaliserings af unge, men internettet er et redskab til en yderligere radikaliserings.